

SZIGLIGET KÖZSÉG
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
JÓVÁHAGYVA A 69/2021. (VII. 20.) KT. HATÁROZATTAL 2021. JÚLIUS

MEGRENDELŐ:**SZIGLIGET KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA**

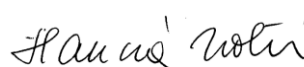
8264 SZIGLIGET, KOSSUTH LAJOS U. 54.

képviseli: Balassa Balázs polgármester

Balassa Dániel polgármester 2020-tól

TERVEZŐK:**TELEPÜLÉSRENDEZÉS,
ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG****EKO Építész Kft**
Kálmán Kingaokl. építészmérnök, településrendező szakmérnök
Kamarai nyilvántartási szám: TT1 13-0776**Pintér Ádám**okl. építészmérnök
Kamarai nyilvántartási szám: É 01-6444**Balogh Bálint**

okl. építészmérnök

**TÁJRENDEZÉS
KÖRNYEZETALAKÍTÁS****ERA Consulting Bt.**
Gacsályiné Rédei Erikaokl. tájépítészmérnök
Kamarai nyilvántartási szám: K 13-1412**KÖZLEKEDÉS****Heckenast & Heckenast Bt**
Heckenast Juditokl. közlekedésmérnök
Kamarai nyilvántartási szám: 01-5295 K1d-1**KÖZMŰVESÍTÉS
HÍRKÖZLÉS****KÉSZ Tervező Kft**
Hanczár Zsoltnéokl. gépészmérnök, településrendező szakmérnök
Kamarai nyilvántartási szám: MK 01-2418
Te-T, Th-T, Tv-T**ÖRÖKSÉGVÉDELEM****Bayer-Füsi Zsófia**
okl. építészmérnök**Kustár Rozália**régész – muzeológus, örökségvédelmi szakértő
szakértői nyilvántartási szám: 90XZ52

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	1
A 2009-BEN KÉSZÜLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉRTÉKELÉSE	2
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	5
I. JÖVŐKÉP	5
I.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	6
I.2. A településfejlesztési elvek rögzítése	7
II. CÉLOK.....	8
II.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása.....	8
II.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása	8
II.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata.....	9
Átfogó célok, részcélok, a megvalósítást szolgáló lépések	10
A megvalósítást szolgáló lépések részletes leírása	13
II.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	25
III. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	27
III.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	27
III.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	29
III.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	30
IV. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	33
IV.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	33
IV.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	34

BEVEZETŐ

Szigliget Község Önkormányzata a 134/2018 (X. 25.) számú határozatában döntött arról, hogy a község településfejlesztési koncepciójának és településrendezési eszközeinek felülvizsgálatát elkészítteti.

Szigliget község hatályos településfejlesztési koncepciója és településrendezési eszközei egy csokorban készültek: a településfejlesztési koncepciót a 1/2009. (I. 13.) KT határozattal, a településszerkezeti tervet a 108/2010 (VIII.31.) KT határozattal fogadták el. A helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet a 5/2010 (IX.1.) számú alaprendelettel hagyták jóvá és az azóta eltelt időszakban több alkalommal módosították.

A településfejlesztés egyik fontos elve a folyamatosság biztosítása, ezért az új koncepció kidolgozásakor kiindulópontként tekintettük a 2009-ben elfogadott fejlesztési koncepciót.

A megalapozó vizsgálat eredményeiről és a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról az önkormányzat részletes tájékoztatást kapott.

Jelen Településfejlesztési koncepciót a Képviselő-testület a 69/2021. (VII. 20.) Kt. határozattal fogadta el.

A 2009-BEN KÉSZÜLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉRTÉKELÉSE

A 2009-ben készült településfejlesztési koncepció bevezetője bemutatja, hogy a négy évvel korábbi koncepcióhoz képest új szemléletű, stratégiai jellegű koncepció kidolgozása szükséges az elmúlt időszakban bekövetkezett változások miatt. A Balaton üdülőkörzetbe látogató turisták száma jelentősen csökkent, ugyanakkor megjelentek olyan befektetők, akik a magasabb minőségi színvonalú szolgáltatások létesítésében érdekeltek.

A 2005-ben megfogalmazott jövőképet nem írta át, új megalapozó vizsgálat nem készült, viszont részletesen elemzi a Balaton térségéhez kapcsolódó országos és regionális fejlesztési programokat.

Szigliget fejlesztésének stratégiai célkitűzése, hogy az életkörülmények minősége javuljon és a megélhetés alapjául szolgáló természeti, történeti, kulturális erőforrások hosszú távon hasznosuljanak.

fő célok: stabil lakónépeség, a szezon területi és időbeli széthúzása, komplex és minőségi szolgáltatás, az építészeti arculat és a hangulat megőrzése

elvek: fenntarthatóság, versenyképesség, partnerség, területi harmónia, identitásépítés

A konkrét fejlesztési elemeket tételesen bemutatja. Számos eleme ma is érvényes!

A koncepció hat megkülönböztetett területen fejtette ki részletesen a fejlesztési célokat néha konkrét, néha általános módon, de gyakran középük keveredett fejlesztési és szabályozási elvek megfogalmazása is. Az elveket az alábbi táblázatban szürke betűvel jelöljük. A célok mellett az értékelő oszlopban jelöljük, hogy a cél megvalósítása megtörtént-e vagy most is aktuális-e.

Településfejlesztési Koncepció, 2009 fejlesztési célok konkrét tennivaló szabályozási vagy fejlesztési elv	értékelés 2019-ben
Táji, tájképi, természeti értékek védelme <ul style="list-style-type: none">• BFNPI fokozottan védett területekre vonatkozó célkitűzési• Tanösvény fejlesztése • Óvári kilátó építése, feljáró felújítása• Felújított láprét gondozása• Alkotóház parkjának bevonása a turizmusba • A tájképileg érzékeny területeken az építés szigorú szabályozása• Az egykori szőlőterületeken a szőlőtermelés visszaállítása• Kiváló adottságú táji, történeti, építészeti, és szőlőtermesztési dűlők szabályozása.• Beépítésre szánt terület növekedésének szigorú fékezése.	Nem önkormányzati elhatározás. A Kamonkő tanösvény megvalósult, történelmi tanösvény továbbra is tervezett. A kilátó megépült, feljáró felújítandó Nem önkormányzati elhatározás. A park jelenleg nem látogatható. Tervben van a turizmus számra való megnyitása. Folyamatosan fenntartandó elv. Egyes részeken történik. Országos és helyi szinten is szabályozott. Folyamatosan fenntartandó elv.

<p>Épített értékek védelme, fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az értékes épületek megőrzése, felújítása, hasznosítása. • A vár felújítása, visszaépítése meglévő hosszútávú program szerint. • Műemléki környezetben a fejlesztések illeszkedő alakítása. • Az elhanyagolt településrészek, zöldfelületek, sétányok felújítása • A Cifra-major és környezetének esztétikus rendezése • Meglévő, esztétikailag zavaró épületek tájba illesztése. • új zöldfelület létesítése 	<p>Általános elv, folyamatos feladat. Eddig megvalósult, pl: cselédház felújítása, tanítóház: galériaépület vártörténeti kiállítással</p> <p>Részben megvalósult, de további fejlesztési lehetőségek vannak:</p> <p>Tulajdonosi feladat.</p> <p>Az önkormányzati tulajdonú zöldfelületek megújultak, parkok alakultak ki: pl: Gólyaliget. További feladat: volt szennyvíztisztító telep rekultivációja. Az önkormányzat ingatlanokat vásárolt, telephely igényes tevékenységek költözhetnek ide.</p> <p>Ófaluban az SZT jelöli azokat a házakat, amelyek lebonthatók.</p> <p>Avult célkitűzés. Sok meglévő zöldfelület van, karbantartott állapotban.</p>
<p>Turizmus, turisztikai vonzerők fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kerékpáros központ, pihenő létesítése, kerékpárturizmus fejlesztése • Lovarda létesítése, lovas turizmus • Gyógyfürdő, gyógyászati szolgáltatás kialakítása • Minőségi szálláshelyek létesítése • Örökségturizmus bővítése • Borutak létrehozása, borkóstoló, borbemutató pincék kialakítása, borkóstoláshoz köthető rendezvények szervezése • Vendéglátás minőségének javítása • Egységes szigligeti turisztikai termék kialakítása • Turisztikai menedzser alkalmazása 	<p>Ciframajorral szemben van kezdemény. További fejlesztést kíván.</p> <p>Nem valósult meg, nem is cél. Nem önkormányzati lehetőség.</p> <p>Nem reális cél, bár Szigliget alatt van termálvíz. (Fúrás a kikötőnél, szennyvíz telepnél történt.) A gyógyturizmus a falu méreteihez nem arányos, túl nagy terhelést jelentene.</p> <p>Az Önkormányzat saját vendégháza fokozatosan épül ki, továbbra is feladat. Magántulajdonosok ösztönzése ilyen irányban szükséges.</p> <p>Vár, óvár, csonkatorony, régi parasztházak, Ezt kell erősíteni, tanösvényt létrehozni.</p> <p>Nem önkormányzati lehetőség, Tulajdonos számára lehetőséget kell biztosítani, de a közeli Badacsonyi borvidékkel nem lehet konkurálni.</p> <p>Folyamatos fejlesztést kíván.</p> <p>Továbbra is cél, minősítési rendszert is létre lehet hozni.</p>

	Négy éve van turisztikai iroda és szakember.
<p>Kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rendezvénysorozat indítása, Alkotóház, művészek bevonásával • Identitástudat fejlesztése • Társadalom megújítása, oktatás fejlesztés • A lakosság és a „bebírók” közötti kapcsolat javítása • Szívélyes vendégfogadás • Partnerségi párbeszéd • A lakónépesség növekedések segítése intézkedések útján 	<p>Sok új rendezvén elindult: süllőfesztivál, várfesztivál, hagyományőrző napok, várkapunyitó, újévi csobbanás, zenés esték a várban, komolyzenei koncertek, Ennyi elég, ezeket kell fenntartani.</p> <p>Teljesült. Folyamatos munka. Teljesült. Folyamatos munka. Javult. Folyamatos munka.</p> <p>Teljesült. Folyamatos munka. Teljesült. Folyamatos munka. Térségi probléma, fiatalok elvándorolnak, nyugdíjasok települnek ide.</p>
<p>Szőlészet, borászat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Régi értékes szőlőterületek újratelepítése • Szőlőtermesztést támogató szabályozás. • Helyi borok elsőbbsége a helyi rendezvényeken. • Borállomások az egyéb vonzerőt is jelentő helyeken. • Gyümölcstermesztés fejlesztése • Gyümölcspálinka készítése, szeszfőzde mint látványosság • Kézműves termékek, iparágak értékesítésének támogatása. • Lófogat működtetése vendégszállítás céljából 	<p>Nem önkormányzati lehetőség. A tulajdonos számára a lehetőség biztosított.</p> <p>A rendezési terv tartalmazza. Minden vendéglátóhelyen van helyi bor.</p> <p>Nem önkormányzati lehetőség. A tulajdonos számára a lehetőség biztosított.</p> <p>Nem önkormányzati lehetőség. A tulajdonos számára a lehetőséget biztosítani kell.</p> <p>Nem önkormányzati lehetőség. A tulajdonos számára a lehetőséget biztosítani kell.</p> <p>Még nem valósult meg, továbbra is cél.</p> <p>Elavult gondolat, nem cél.</p>
<p>Szigliget értékeinek bemutatása</p> <ul style="list-style-type: none"> • komplex Szigligeti termék létrehozása • turisztikai menedzsment létrehozása 	<p>Továbbra is cél, minősítési rendszert is létre lehet hozni.</p> <p>Négy éve van turisztikai iroda és szakember.</p>

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

I. JÖVŐKÉP

A 2009-ben készült Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott fejlesztési célok leglényegesebb alapelve valójában már évtizedek óta érvényes, a faluban állandóan jelenlévő és a továbbiakban is folyamatosságot kívánó gondolati vonulat:

a kincset érő épített örökséggel, a páratlan táji természeti adottságokkal való érzékeny, konstruktív együttélés és gazdálkodás. Ennek a vezérlő elvnek a következményeként fogalmazható meg minden részletesebb cél, pl. a beépítési lehetőségek erős kontrollja mellett a szálláshelyfejlesztés, a turizmus minőségi fejlesztése, a helyi gazdaság egyéb ágaiiban a sajátosságokra alapozó fejlesztés, stb.

E gondolati mondanivaló folyamatban tartása a település kiegyensúlyozott fejlődésének elengedhetetlen feltétele. A megalapozó vizsgálat alátámasztja és igazolja, hogy Szigliget fejlődésének alapját a lakónépesség valamelyes növelése, a minőségi életkörülmények és bővülő munkalehetőségek kialakítása, a természeti, táji értékek tisztelete, az épített és kulturális értékeket az élet részeként fenntartó működés és gazdálkodás jelenti. A települést jellemző érzelmi, hangulati és szakmai fogalmak halmazát összegyűjtve, megsűrűve az alábbi tömör megfogalmazásban írható le a jövőkép:

Szigliget, a táji és történelmi értékeit a megőrzés útján kamatoztató, elzártságát pihenésre kínáló, őszinte és vendégszerető lakó-üdülő falu, élhető és megélhető adó település, ahol egymás termékeit és szolgáltatásait vásárolják meg a lakók, ezáltal is függetlenedve a külvilágtól.

Szigliget legyen a világ zajától elszigetelt falu, amely a körülvevő természethez igazodva, építészeti, kulturális és közösségi értékeivel együtt élve úgy választja meg fejlődési irányait, hogy

- az itt élők számára igényes és egészséges lakóhelyet, megélhető munkahelyet, kényelmes pihenőhelyet, összetartó közösséget nyújtson, és a büszkeségre okot adjon;
- az itt nyaralók és idelátogatók számára kikapcsolódást, a lélekemelő tájban kitáguló és megnyugvó pihenést, megerősítő testi-lelki épülést kínáljon, a történelmi helyeken emlékeztető élményt, tanulást, identitásban való megerősödést nyújtson.

Ezért törekszik a helyben igénybe vehető szolgáltatások, kereskedelem, vendéglátás, szálláshelyek minőségi fejlesztésére, amely a népesség megtartása érdekében helyi munkahelyeket teremt, de tartózkodik minden olyan mértékű növekedéstől, ami a természeti környezetet és a lakók nyugalma veszélyeztetné. A faluban megszokott nagyságrendtől eltérő méretű létesítmények megtelepedését kerüli.

A település saját arculatának megőrzése érdekében védi a régészeti és épített értékeket, bemutatásukat összeköti a fenntartásukat biztosító hasznosítással, melléjük illeszthető gazdasági tevékenységek fejlesztésével. A falu épített környezetét közösségi és kulturális eseményekkel tölti meg az itt lakók közösségének erősítése, látogatók idevonzása, a szűkebb és a tágabb közösségek megmutatása, a helyi és a nemzeti identitás tudat erősítése érdekében.

A község életében markánsan jelenlévő idegenforgalom fogadása során azonban nem akarja magát mindenképpen eladni, meghúz egy igényszintet, ami alá nem ereszkedhet a kínálat színvonala.

I.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A jövőkép elérésének érdekében meg kell határozni, hogy társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezeti vonatkozásokban milyen elemekből áll össze a jövőkép.

Társadalom:

- a lakosság számára a vonzó lakóhely élményét jelentő minőségi szolgáltatások és intézményi ellátás (iskola, óvoda felújítás, sportolási lehetőségek, amik a lakosság számára elérhetők és nem a turistákra specializálódnak,)
- a „régik” és az „új” lakók, a fiatalabb és az idősebb generációk, harmonikus együttélése
- a lakó és üdülő népesség valamint a turisták harmonikus együttműködése
- a település közös megoldást kívánó, vagy közösségi munkával megoldható problémáiban együttműködés, amelyben az önkormányzat katalizátorként működik
- együttműködés a helyi intézmények, egyházak, szervezetek vezetői között
- együttműködés a településen jelentős hatással jelen lévő szervekkel: állam, mint tulajdonos, természetvédelem, vízvédelem, örökségvédelem,
- kapcsolatok ápolása a szomszédos településekkel, testvértelepüléssel,
- a település külső képének pozitív alakulása

Gazdaság:

- a helyben foglalkoztatás körének bővülése
- a turizmusban rejlő gazdasági lehetőségek további kihasználása minőségi, választékbeli fejlesztések révén
- helyi termékek, termények előállításával foglalkozó gazdálkodások felfejlődése (bor, gyümölcs, nád, kézműves házi élelmiszerek)
- a település sajátos arculatához illő tevékenységek idevonzása (művészeti alkotótábor, kulturális rendezvények, vízi sportok, vízparti wellness, stb)
- önkormányzati ingatlanvagyon növekedése

Táji és természeti környezet, környezetvédelem

- a természeti, táji környezet megőrzése
- a természetvédelemmel összhangban lévő tájhasználat, bio- és ökogazdálkodási módszerek alkalmazása
- szőlészettel, borászattal összefüggő hagyományos tájgazdálkodás
- a települést körülvevő és átszövő ökológiai hálózat, zöldterületi rendszer összefüggését biztosító kapcsolatoknak, belterületi zöldfelületeknek, patakparti területek fejlődése
- népszerűsítő programok a környezettudatos életmód ösztönzése céljából

Épített környezet

- az alulhasznosított területek (várvendéglő, nádüzem, szeszfőzde, műemlék Eszterházy pince, a Királyné szoknyáján a Güns pince, volt szennyvíztelep) fejlődése
- a beépítési lehetőségek újra átgondolása (pl: üdülő-lakó vegyesen) az eddigi elvekkel (korlátozás: telek be nem építhető része) összhangban
- az épített örökség bemutatása a még rejtett területeken is, a karakteres településkép megőrzése és építési hagyományok élő jelenléte
- közmű infrastruktúrák hiányainak pótlása, meglévő elemek fejlődése

- közlekedési problémák megoldása (parkolás, turista kisbusz, vízi közlekedés építményei, kerékpáros közlekedés, gyalogutak, ösvények)

I.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

A jövőkép elérésének érdekében célirányos fejlesztési elveket kell szem előtt tartani. A természeti és épített értékekkel összhangban fejlődő falu alapelvei az alábbiak:

- **A faluban élők életminőségének javítása**
Az épített környezet, közterületek, közintézmények minőségének fejlesztése és ehhez kapcsolódóan a szakképzett humán infrastruktúra, szolgáltatások, ellátások együtt nyújtanak minőségi életkörülményeket, amelyben a közösségi élet fejlesztése is hatékonyabban megvalósítható.
Önkormányzat részéről erős képviselő, tárgyalásban megmutatott elvárás a kereskedelmi és vendéglátó egységek, minőségi színvonalának emelése érdekében.
- **Értékekkel összhangban történő minőségi fejlesztés** a turisztikai fogadóképességek és attrakciók körében, örökséggazdálkodás.
A táji, természeti, településszerkezeti, épített, régészeti és kulturális értékek gazdasági szemléletű, hasznosítással egybe kötött fejlesztése segíti elő az értékek fenntartását, bemutatását s így megőrzését, megismerését is.
- **Integrált fejlesztés**
Az értékvédelem, a műszaki infrastruktúra, a turizmus, a gazdasági tevékenységek, önkormányzati vagyongazdálkodás egyszerre érvényesülő érdekeinek megfelelő összetett fejlesztés, amely elvezethet egy komplex turisztikai termék kialakításához is.
- Sajátos gazdasági profilok fejlesztése a **fenntarthatóság** keretein belül
A turizmushoz kapcsolódó igényes szolgáltatások mellett az adottságoknak megfelelő állattartás és növénytermesztés, szőlő- és gyümölcs-művelés, zöldhulladék-gazdálkodás, a természettel összhangban működő gazdaságok, kézműves termékeket előállító tevékenységek segítik a település saját erejéből való fenntartásának fejlesztését.
- **Arányosság, takarékoság**, tartalékok fenntartása a fejlesztés területi kiterjedése és intenzitása tekintetében
A természetes szaporodáson alapuló népességnövekedés támogatása mellett a vonzó lakóhelyre érkező fiatal családok befogadására is felkészülő szabályozással, a beépítésre szánt területek tudatos kihasználásával a fejlődés a korlátozott területi lehetőségek mellett intenzitásban is arányos mérték keretei között tartandó.

II. CÉLOK

A jövőkép elérésének érdekében fel kell állítani a fejlesztési célok rendszerét, amelyben az átfogó célokat részcélokra kell bontani és a részcélokhöz hozzá kell rendelni az azokat szolgáló lépéseket. Ezek megvalósítása a települési közösség egészének a feladata, úgy az önkormányzaté, mint a helyi intézményeké, egyházaké, szervezeteké valamint a lakosságé.

II.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Szigliget fejlesztési célrendszere 5 átfogó célra épül:

	Átfogó célok	<i>összehasonlításképpen a 2009-es TFK szerint</i>
1	A lakónépesség megtartása, a fenntartáshoz szükséges mértékű növelése (a helyi szolgáltatások és ellátások fejlesztése és munkahelyteremtés által)	stabil lakónépesség
2	Harmonikus együttélés a táji, természeti, épített és régészeti értékekkel	szőlészet, borászat és gyümölcskultúra fejlesztése, az építészeti arculat és a hangulat megőrzése
3	A turizmus fogadásának minőségi és négy évszakra kiterjedő fejlesztése	a négy évszakos turizmus feltételeinek megteremtése, komplex és minőségi szolgáltatások,
4	A természeti környezethez és kulturális örökséghez alkalmazkodó helyi gazdaságfejlesztés	Táji, tájképi, természeti és épített értékek védelme
5	A közművek és a közlekedés fejlesztése	

II.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

Ez a fejezet két részre oszlik.

- Az első részében két áttekintő táblázat található. Az egyik a jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó célok és a részcélok kapcsolatát mutatja be, a másik táblázatban összefoglalva láthatók az átfogó célokhöz tartozó részcélok és az azok megvalósítást szolgáló lépések. A táblázat alatt a megvalósítást szolgáló lépések részletes leírása következik.
- A fejezet második részben a részcélok és a megvalósítást szolgáló lépések más csoportosításban, a településrészekre szétosztva található meg.

II.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

JÖVŐKÉP						
Szigliget, a táji és történelmi értékeit a megőrzés útján kamatoztató, elzártságát pihenésre kínáló, őszinte és vendégszerető lakó-üdülő falu.						
átfogó célok	részcélok	fejlesztési alapelvek				
		életminőség javítása	minőségi fejlődés	integrált fejlődés	fenntarthatóság	arányosság, takarékosság
1. A lakónépesség megtartása, a fenntartáshoz szükséges mértékű növelése, a helyi szolgáltatások és ellátások fejlesztése és munkahelyteremtés által	1.1 az egészségügyi, oktatási, kulturális és igazgatási célra rendelt épületek fejlesztése, felújítása					
	1.2 a helyben lakók számára elérhető rekreáció, sport helyszíneinek fejlesztése					
	1.3 a lakosság helyben tartását, új lakók fogadását célzó intézkedések					
	1.4 kereskedelem minősége					
2 Harmonikus együttélés a táji, természeti, épített és régészeti értékekkel	2.1 az önkormányzati tulajdon célszerű kihasználása					
	2.2 a tájkép védelme, kultúrtáj alakítása					
	2.3 a település arculatának megőrzése, harmonikus fejlesztése					
	2.4 zöldterületek, zöldfelületek fejlesztése					
3. A turizmus fogadásának minőségi és négy évszakra kiterjedő fejlesztése	3.1 a húzó gazdasági erőt jelentő turizmus szolgáltatási színvonalának emelése					
	3.2 az aktív pihenést, sportot kereső turizmus szélesebb kínálatának kialakítása					
	3.3 szálláshelyek és vendéglátóhelyek fejlesztése					
	3.4 Elhanyagolt (közösségi célra hasznosítható), épületek működésbe hozása, bevonása a látogatott területek körébe					
4. A természeti környezethez és kulturális örökséghez alkalmazkodó helyi gazdaságfejlesztés	4.1 hagyományos falusi gazdálkodás működése					
	4.2 környezethez illeszkedő ipar, gazdasági tevékenység megtelepedése					
	4.3 vállalkozások támogatása					
5. A közművek és a közlekedés fejlesztése	5.1 ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetés fejlesztése, korszerűsítése					
	5.2 csapadékvíz elvezetés fejlesztése					
	5.3 villamos energia ellátás fejlesztése, föld alá helyezése					
	5.4 telekommunikáció fejlesztése					
	5.5 közlekedési problémák megoldása					
	5.6 úthálózat fejlesztése, korszerűsítése					
	5.7 kerékpárút hálózat fejlesztése					

Átfogó célok, részcélok, a megvalósítást szolgáló lépések

átfogó cél	részcélok	a megvalósítást szolgáló lépések
1. A lakónépeesség megtartása, a fenntartáshoz szükséges mértékű növelése (a helyi szolgáltatások és ellátások fejlesztése és munkahelyteremtés által)	1.1 az egészségügyi, oktatási, kulturális és igazgatási célra rendelt épületek fejlesztése, felújítása	<ul style="list-style-type: none"> - iskola felújítása - óvoda felújítása, korszerűsítése - polgárőrség és körzeti megbízott számára iroda kialakítása
	1.2 a helyben lakók számára elérhető rekreáció, sport helyszíneinek fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - tornaterem, ami egyben rendezvényteremként is szolgál - felnőtt játszótér, fitness park - szaunás wellness szolgáltatás bővítése
	1.3 a lakosság helyben tartását, új lakók fogadását célzó intézkedések	<ul style="list-style-type: none"> - adó növelésének, új adónemek bevezetésnek kerülése - lakó rendeltetés megengedésének kiterjesztése az üdülővezetekben
	1.4 kereskedelem minősége	<ul style="list-style-type: none"> - élelmiszerboltok épületei - önkormányzattól bérelt üzlethelyiségek - az áru és a kiszolgálás minősége
2. Harmonikus együttélés a táji, természeti, épített és régészeti értékekkel	2.1 az önkormányzati tulajdon célszerű kihasználása	<ul style="list-style-type: none"> - a majori vendégház környékén „pajta színtér” kialakítása - kulturális célú épület az avasi templomromnál - kiállító tér a kikötőnél (sajkás kiállítás) - a régi tanítóházban működő Kézműves udvar folyamatos fejlesztése
	2.2 a tájkép védelme, kultúrtáj alakítása	<ul style="list-style-type: none"> - szőlő és gyümölcskultúra támogatása - szőlős pincés kultúrtáj szerkezetének védelme, fenntartása - külterületeken lakókocsik, lakóautók használatának tiltása - tájképvédelmi okok miatt a telken belüli be nem építhető területek kijelölésének szigorú fenntartása
	2.3 a település arculatának megőrzése, harmonikus fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - településképi rendelet folyamatos fejlesztése - főépítész alkalmazása - várfelújítás, a bemutatás továbbfejlesztése - köztéri keresztek felújítása - történelmi tanösvény
	2.4 zöldterületek, zöldfelületek fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - kikötő melletti közpark - sétány - gyalogos és zöldfelületi rendszer komplex fejlesztése - ivókutak kialakítása

átfogó cél	részcélok	a megvalósítást szolgáló lépések
3. A turizmus fogadásának minőségi és négy évszakra kiterjedő fejlesztése	3.1 a húzó gazdasági erőt jelentő turizmus szolgáltatási színvonalának emelése	<ul style="list-style-type: none"> - TDM szervezet fenntartása, fejlesztése - a természeti környezet fenntartása - áptolt települési környezet fenntartása, kiterjesztése - a településkép védelmét szolgáló szabályok erősítése, népszerűsítése - az örökségvédelmi értékek bemutatásának fejlesztése - falusi vendéglátás, kis szállásadók számának és minőségének növelése
	3.2 az aktív pihenést, sportot kereső turizmus szélesebb kínálatának kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - kerékpáros pihenőhely kialakítása - vízi sportokhoz kapcsolódó építmények elhelyezése - strand fejlesztése - horgászturizmus fejlesztése - bakancsos turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások bővítése - szabadidős amatőr versenyek szervezése, színhelyek biztosítása
	3.3 szálláshelyek és vendéglátóhelyek fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - a hagyományos tájszerkezethez illő szálláshely-szolgáltatás a borturizmushoz kapcsolódva - a működő vendéglátóhelyek fejlesztése - hiányzó vendéglátás pótlása
	3.4 Elhanyagolt (közösségi célra hasznosítható), épületek működésbe hozása, bevonása a látogatott területek körébe	<ul style="list-style-type: none"> - tárgyalás, együttműködés, településrendezési szerződés megkötése
4. A természeti környezethez és kulturális örökséghez alkalmazkodó helyi gazdaságfejlesztés	4.1 hagyományos falusi gazdálkodás működése	<ul style="list-style-type: none"> - méhészet lehetőségeinek biztosítása - szőlőművelés, gyümölcsstermesztés, - házi készítmények piaci lehetőségeinek felkutatása - heti piac működtetése - hagyományos mesterségek termékeinek piaci lehetőség szervezése - falusi vendéglátás és egyedi házi termékek kínálatának összekapcsolása
	4.2 környezethez illeszkedő ipar, gazdasági tevékenység megtelepedése	<ul style="list-style-type: none"> - nádüzem fejlesztése - szeszfőzde fejlesztése - a „plasztik mentes falu” mozgalom bevezetése - tájékoztató, bemutatkozó, találkozó rendezvények szervezése
	4.3 vállalkozások támogatása	<ul style="list-style-type: none"> - a turizmusban érdekelt nem helyi vállalkozásokban a helyi munkaerő alkalmazása, alvállalkozóként való beépülése - távmunka lehetőségeinek elősegítése (internet, wifi fejlesztések)

átfogó cél	részcélok	a megvalósítást szolgáló lépések
5. A közművek és a közlekedés fejlesztése	5.1 ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetés fejlesztése, korszerűsítése	- <i>ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetés fejlesztése esetén együttes kiépítés</i> - <i>szennyvízelvezető csatorna kiépítése a Ciframajorban</i>
	5.2 csapadékvíz elvezetés fejlesztése	- <i>belterületi csapadékvíz elvezetés hálózatos kiépítése</i>
	5.3 villamos energia ellátás fejlesztése, föld alá helyezése	- <i>belterületen, elsősorban az értékvédelemmel érintett területeken a föld felett oszlopokon haladó hálózatok föld alá történő áthelyezése</i> - <i>meglévő hálózat karbantartása</i> - <i>közvilágítás fejlesztése</i>
	5.4 telekommunikáció fejlesztése	- <i>kábeles internethálózat fejlesztése</i> - <i>települési ingyenes wifi szolgáltatás bővítése</i>
	5.5 közlekedési problémák megoldása	- <i>parkoló területek kijelölése, parkolás szabályozása</i> - <i>e-busz,</i>
	5.6 úthálózat fejlesztése, korszerűsítése	- <i>régi út életre keltése</i> - <i>Cifra majortól járda be a faluba</i> - <i>Réhelyi út mentén járda és kerékpárút</i> - <i>járdaépítések, útfelújítások</i>
	5.7 kerékpárút hálózat fejlesztése	- <i>a Tapolca-Szigliget kerékpárút</i> - <i>balatoni bringakörúthoz való csatlakozás települési hálózat kijelölésével</i>

A megvalósítást szolgáló lépések részletes leírása

1. A lakónépesség megtartása illetve a település fenntartásához szükséges mértékű növelése (a helyi szolgáltatások és ellátások fejlesztése és munkahelyteremtés által)

1.1 az egészségügyi, oktatási, kulturális és igazgatási célra rendelt épületek fejlesztése, felújítása

iskola felújítása

A Szigligeti Általános Iskolába 105 diák jár nem csak helyből, hanem öt másik településről is. A meglévő épület tetőszerkezetének felújítása, nyílászárók cseréje, külső hőszigetelés szükséges. A zsbongónál lévő vizesblokk felújítása is tervezett.

óvoda felújítása, korszerűsítése

Az óvoda egy része a volt Eszterházy kiskastély melléképületében működik, másik része pedig az 1980-as években készült bővítésében. Mindkét épületrész felújításra érett: a tetőszerkezet felújítása, valamint a fűtésrendszer korszerűsítése szükséges.

polgárőrség és körzeti megbízott számára iroda kialakítása

A posta melletti területen új épületbe elhelyezhető az alsó szinten két iroda (polgárőrség, körzeti megbízott), valamint két garázs, a tetőtérben pedig egy szolgálati lakás a rendőrség számára.

1.2 a helyben lakók számára elérhető rekreáció, sport helyszíneinek fejlesztése

tornaterem, ami egyben rendezvényteremként is szolgál

A volt szennyvíztisztító területe tornaterem elhelyezésére is alkalmas. Itt a tornaterem jól kapcsolódik a közeli iskolához, óvodához, sportpályához, és rendezvények megtartására is alkalmas lehet.

felöltött játszótér, fitness park

A sportpálya mellett felnőttek számára tornapálya, edzőgépek elhelyezése lehetséges.

szaunás wellness szolgáltatás bővítése

A strandon meglévő szaunás wellness-szolgáltatás bővítése fitnesszel, téliesített öltözővel, ami a faluban élők kikapcsolódását segíti a strandon működtetett jégpálya mellett a téli napokon.

1.3 a lakosság helyben tartását, új lakók fogadását célzó intézkedések

adó növelésének, új adónemek bevezetésnek kerülése

Az önkormányzat elkötelezett abban, hogy a lakosságot érintő adó növelését, új adónem bevezetését igyekszik elkerülni.

lakó rendeltetés megengedésének kiterjesztése az üdülőövezetekben

A település beépítésre szánt területein a lakó és üdülőterületek funkciói hagyományosan is vegyesek, a lakó- üdülő rendeltetésű házak egyre nagyobb mértékben keverednek. Az üdülő területek egyes övezeteiben az eredetileg is vegyesen elhelyezkedő régi lakóházak és üdülővillák között új lakó és hétvégi házak épülnek vegyesen. Ezt a lehetőséget meg lehet engedni azokban a hétvégi házas övezetekben is, amelyek eddig nem tették lehetővé lakóház építését.

1.4 a kereskedelem minősége

élelmiszerboltok épületei

Az élelmiszerboltok (Patak utcai Coop, Liget ABC a strandnál, Vegyesbolt az Öreghegyi úton,) környezete, külső megjelenésük, bejárati kialakításuk, belső berendezésük egyaránt fejleszthető igényesebb, vonzóbb kialakításúra. A tulajdonossal való egyeztetés során az erőteljes településképi követelmények mellett a szolgáltatás igényességének követelményeire is hangsúlyt kell fektetni.

önkormányzattól bérelt üzlethelyiségek

Az önkormányzattól bérelt üzlethelyiségek (szertár és a strand sarkán pici épület) esetében a településképi véleményezés és bejelentések során az üzletek külső és lehetőség szerint belső megjelenését is igényes színvonalat jelentő követelmények szerint kell alakítani. A reklámfelületek kialakítását nemcsak a homlokzatra való illeszkedés szempontjai szerint, hanem a színvilág és az anyaghasználat tekintetében is véleményezni kell.

az áru és a kiszolgálás minősége

Meg kell keresni azokat a tárgyalási pozíciókat, amelyekben az áru és a kiszolgálás minőségének színvonalát is befolyásolni lehet. Pl. közterületi árubemutatásra csak olyan áru esetén adni engedélyt, ami a minőségi követelményeknek megfelel.

2. Harmonikus együttélés a táji, természeti, épített és régészeti értékekkel

2.1 Az önkormányzati tulajdon célszerű kihasználása

a „majori” vendégház környékén „pajta színtér” kialakítása

Az önkormányzat sorra megvásárolja és vendégházként felújítja a 212/1-8 hrsz-ú majori épület lakásait.

A majori lakások és udvar megvételével valamint a 204/2, 206/2 és 208/2 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú telkek együttesével létrejön egy komplex fejlesztési lehetőség színtere, a „pajta színtér”, mely külső megjelenésében illeszkedne a majori lakásokhoz, de belül a 21. század technikájával tudná biztosítani a színvonalas rendezvények megtartásához a feltételeket. Az épületben öltözők, színpad, WC-, az udvaron kemence, egyéb elemek teremtik meg az alapjait egy komplex közösségi színtérnek.

kulturális célú épület az avasi templomromnál

Az avasi templomrom, Csonkatorony mellett fekszenek a 0133/8 hrsz-ú és 0133/9 hrsz-ú, önkormányzati tulajdonú telkek, ahol az önkormányzat egy kiállító, kulturális, turisztikai célú épületet szeretne elhelyezni. Az épületben helyet kaphat egy történelmi játszóház is. Komoly igény van egy, az egész család számára létrehozott interaktív „foglalkoztató” létrehozására. Ez egész évben várná a családokat, akik játékos, interaktív formában ismerhetnék meg Szigliget történelmét.

Ennek érdekében a megfelelő területhasználati és övezeti besorolás megtörtént a településrendezési eszközökben. Az új épület a kulturális kínálat bővítését, rendezvények, kiállítások szervezését mind a helyi lakosság, mind az ide látogatók részére, valamint a szezon megnyújtását vagy a szezontól független programsorozat, kínálat kialakítását is szolgálja.

A fejlesztéseknél a terület régészeti érintettségét figyelembe kell venni, helyben megőrzendő épített örökség is előkerülhet!

kiállító tér a kikötőnél (sajkás kiállítás)

A Sajkás kikötő kiállítótér több elemből áll össze: Egyrészt emlékhely, amelyet egy emlékoszlop állításával már megvalósítottak, másrészt egy kiállító épület, melynek engedélyezési tervei már elkészültek. A sajkás kiállítás a Balatonnál és talán az országban is egyedinek számító téma. Az épületben történő elhelyezés a kulturális kínálat bővítését és a szezon megnyújtását is szolgálja.

a régi tanítóházban működő Kézműves udvar folyamatos fejlesztése

Nádazás, kémények, tűzfalak javítása, festése szükséges.

2.2 A tájkép védelme, kultúrtáj alakítása

szőlő és gyümölcskultúra támogatása

Az önkormányzat a településrendezési eszközökben tett intézkedésekkel támogatja a településen a szőlő és gyümölcskultúra fenntartását, és felélesztését a kultúrtáj védelmével összefüggésben, az annak megfelelő területeken és módokon.

Ide tartozik a szőlő és gyümölcs tájfajták termesztésének elterjesztése, a megfelelő edukáció alkalmazásával. Hasznosítatlan szőlő és gyümölcssterületek (önkormányzati és magán egyaránt) bérbeadásának ösztönzése, termesztésbe vonása meghatározott tájfajták alkalmazásával. A szőlő tájfajtákból készült egyedi borok, italok kínálása a helyi éttermekben, házi (falusi) vendéglátóhelyeken. Prémium, egyedi borok kifejlesztése. Időszakos nyitva tartású vendéglátás, amelyek már más településeken működnek: nyitott porták hete, piroszlábas fesztivál, nyitott pincék hete, stb.

szőlős pincés kultúrtáj szerkezetének védelme, fenntartása

A szőlős-pincés kultúrtáj jellemző tulajdonsága, hogy hegyoldalokon felkúszó földeken úgy helyezkedik el, hogy alul található a pince, fölötte a szőlő, ami a hegy tetejét borító erdő széléig terjed. Az új szőlőtelepítések és a turizmussal is összefüggésbe hozható szőlészeti, borászati fejlesztések során erre figyelemmel kell tervezni.

külterületeken lakókocsik, lakóautók használatának tiltása

A település tájképi látványának védelme érdekében ki kell munkálni olyan szabályozási lehetőséget, amely nem engedi meg, hogy a külterületen lakókocsik, lakóautók, mint épületpótló műtárgyak jelenjenek meg tartósan a tájképben.

tájképvédelmi okok miatt a telken belüli be nem építhető területek kijelölésének szigorú fenntartása

A Szabályozási terven hosszú idő óta feltüntetett, telken belül be nem építhető területek további jelölése, egyértelmű lehatárolása és szigorú betartatása a tájképvédelem elengedhetetlen eszköze.

2.3 A település arculatának megőrzése, harmonikus fejlesztése

településképi rendelet folyamatos fejlesztése

A település karakteresen elkülönülő részein a településképi rendelet az arculatnak megfelelő szabályokat ad, de a rendelet használata során mutatkozik meg, hogy egyes szabályok nem elég konkrétak, mások túlzott megkötést jelentenek. A településképi rendeletet ezért érdemes időről időre pontosítani.

főépítész alkalmazása

A településképi rendelet a településképi védelmét érvényesítő eszközöket határoz meg, melyek alkalmazáshoz főépítész jelenléte kívánatos és szükséges (szakmai konzultáció, településképi véleményezés és bejelentés).

várfelújítás, a bemutatás továbbfejlesztése

Fontos célkitűzés, hogy a vár megmaradjon önkormányzati működtetésben.

Jelenleg több mint 150 ezer látogató van egy évben.

Várrekonstrukció és bemutatás továbbfejlesztése a hosszútávú program szerint

Tóth Lengyel kapu megújulása, címerrel, Török Bálint toronyra kilátó, kronoszóp: sajkás vízcisza, új vizesblokk, 8 épületrészre fedés, új installációk, a téli időszakban is vonzerőt jelentő szolgáltatások.

köztéri keresztek felújítása

Szigligeten található közéri keresztek: a templom mellett, Kossuth út mellett az Eszterházy pincénél, Rókarántói és Külsőhegyi út találkozásánál, Rókarántói út mellett a kápolnánál, Cifra majossal szemben a 71-es út mellett.

2018-tól évente egy kőkereszt felújítása tervezett.

történelmi tanösvény

A már megvalósult Kamonkő tanösvény (nordic walking pálya) mellett egy történelmi tanösvény kialakítása is tervezett, a mely település történelmi emlékhelyein halad végig és bemutatja egy-egy helyszínt valamikori arculatát és történelmi szerepét.

2.4 Zöldterületek, zöldfelületek fejlesztése

kikötő melletti közpark

A település közparkjai, zöldfelületei általában szépen gondozottak. A kikötő mellett kijelölt közpark egy része azonban nem önkormányzati tulajdonban van, ezért elővásárlási jog érinti. Önkormányzati tulajdonba kerülése esetén egységes közpark kialakítása lehetséges, ahol a Réhelyi út felől beérkező kerékpárúthoz kapcsolódva kerékpáros pihenőhely is elhelyezhető.

sétány

Szigligeten közvetlenül a vízparton haladó parti sétány kialakításáról nem lehet beszélni, mert a településen lévő Balaton partszakaszt kivételesen értékes módon csaknem teljes egészében természetes nádas szegélyezi. A nádas csak a strand és kikötő területén szakad meg. Ennek megváltoztatása semmiképpen nem cél! A partvonaltól beljebb azonban gyalogutat jelöl ki a rendezési terv, ahonnan ugyan nem lehet a vízre rálátni, de a tervezett kerékpárúttal kísért árnyas, virágos sétány a nádüzem vonalától az avasi romig kialakítható.

gyalogos és zöldfelületi rendszer komplex fejlesztése

Az egész településre kiterjedő gyalogos infrastruktúra fejlesztése. Megfelelő tájékoztatás, prospektusok, appok, iránymutató táblák és térképek kihelyezésével. Pihenő helyek legalább 500 méterenkénti kialakítása. A meglévő és tervezett tanösvények, turistaútvonalak, sétányok út menti járdák összekapcsolása. A gyalogos rendszer elemei, mint a látnivalók, pihenőhelyek, kilátópontok, falusi vendéglátóhelyek rendszerbe kapcsolása. A gyalogos rendszer és annak elemei szorosan kapcsolódhatnak a kerékpáros infrastruktúrához. Szabályozási terven a védett gyalogos útvonalak jelölendők.

ivóutak kialakítása

A meleg nyarakon kellemes élményt jelent, ha könnyen ivóvízhez lehet jutni. A parkokban, tereken, pihenőhelyeknél csordogáló, vagy megnyitható ivóutak elhelyezése nagymértékben emelné a falu kínálatát.

3. A turizmus fogadásának minőségi és négy évszakra kiterjedő fejlesztése

3.1 A húzó gazdasági erőt jelentő turizmus szolgáltatási színvonalának emelése

TDM szervezet fenntartása, fejlesztése

Három településsel közösen működtetett a turizmussal foglalkozó szervezet, amelynek a település bővülő turisztikai kínálatával lépést kell tartania, illetve a fejlesztési lehetőségeket ki kell munkálnia. Elsődleges szerepe lehet a helyi turisztikai termék kialakításában.

a természeti környezet fenntartása

A települést körülveszik és átszövik a táj különleges domborzata, a vizek és az erdők. Hálózatot alkotó rendszerük erősítése szükséges a természeti állapot fenntartásával is. A természetileg legérzékenyebb területeket a Balaton Felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága a jelenlegi háborítatlan állapotában kívánja megőrizni.

ápoltság települési környezet fenntartása, kiterjesztése

Szigliget jelenlegi állapotában is ápoltnak mondható. A meglévő kiemelkedő örökségi objektumok – vár, Ófalu, stb. – folyamatos karbantartása, gondozása, méltó környezet biztosítása a hosszú távú hasznosítás záloga. A zöldfelületek és a burkolt felületek folyamatos gondozást kívánnak.

a településképi védelmet szolgáló szabályok erősítése, népszerűsítése

Kiemelten foglalkozni kell a napenergiát hasznosító berendezések elhelyezésnek, fehér műanyag ablak alkalmazásának, tetőhéjazat anyagának, falazat színezésének, lábazat képzésének stb. szabályozásával.

az örökségvédelmi értékek bemutatásának fejlesztése

A turizmus kedvelt célpontjait képező vár, Ófalu, avasi rom stb. környezetének igényes kialakítása, a turistákat fogadó pontok, pénztárak, tájékoztatók, illemhelyek, vendéglátó egységek, múzeumi üzlet stb. teremtik meg a mai ember kapcsolatát a műemlékkel. Ezeknek folyamatosan fejlődő kultúrájuk van, informatikai, anyaghasználati, kínálati értelemben egyaránt lépést kell tartani a korról. A településképi véleményezés,

bejelentés, vagy csak főépítész vélemény megfogalmazása révén fenn kell tartani a méltó igény szintet.

A bemutatás módszere is sajátos módon fejlődik: a látogatót személy szerint bevonó interaktív eszközök, feladatok, játékok alkalmazása új megismerési lehetőségeket kínál.

falusi vendéglátás, kis szállásadók számának és minőségének növelése

Az Önkormányzat saját vendégháza fokozatosan épül ki, s így továbbra is feladat. Magántulajdonosok ösztönzése is szükséges az igényes szolgáltatás megvalósítása irányában. Lehetőség rejlik az Esterházy pince tetőterének szállásként való kialakításában, várvendéglő újraindításában.

A település belső gazdasági erejét növelheti a magán szállások minőségi fejlődése. A jelentős számban érkező turisták a legváltozatosabb szállástípusokat igénylik: az egyszerű, de családias és házas vendéglátás éppúgy keresett megoldás, mint a személytelenebb, de több szolgáltatással hívogató kínálat. Az egyszerűbb szálláshelyek esetében is azonban szem előtt kell tartani a környezeti minőségre és a szolgáltatás vendégközpontúságára vonatkozó követelményeket.

A kiváló szálláshelyet megjelölő belső minősítő rendszer felállításával lehet ösztönözni, jutalmazni a színvonalas, kulturált megoldásokat.

Hirdetési felületek, ajánlások megnyitásával is lehet támogatni a szállásadókat.

3.2 Az aktív pihenést, sportot kereső turizmus szélesebb kínálatának kialakítása

kerékpáros pihenőhely kialakítása

A Ciframajorral szemben működik egy kerékpáros vendéglátó boltocska. Hosszútávon szeretnének a rézsűbe besüllyesztve vizesblokkot, kerékpárjavító szolgáltatást, elhelyezni. Előkészítésként már a villany oda van vezetve, de víz, szennyvízcsatorna nincs. A szennyvízelvezetés a Cifra major ellátásával együtt valósulhatna meg, de mivel ott kevés a lakó, nem kap támogatást.

Kerékpáros pihenőhely alakítható ki a kikötő melletti parkban is. Mindkét helyen kapcsolódhat a kerékpáros szolgáltatáshoz a kerékpár-parkolás, -megőrzés, és-kölcsönzés is, hogy a gyalogos séta és a kerékpározás között át lehessen váltani.

vízi sportokhoz kapcsolódó építmények elhelyezése

Sport célú kajak-, kenu-, csónakkikötő és csónakház a strandon elhelyezhető vagy a volt szennyvíztisztító a helyén a beépítési lehetőség kihasználható erre a célra a patak kikotrása után.

strand fejlesztése

A strand szolgáltatásainak színvonalát emelő fejlesztések szükségesek. Ide tartozik a térvilágítás és hangosbemondó rendszer korszerűsítése, földkábeles kiépítése. A szemétyűjtő konténerek áthelyezése szükséges olyan védett helyre, ahol a körülöttük kialakuló szag nem zavarja a strandolókat, és ahol más eredetű szemetet (nyaralók háztartási szemetét, lomot, zöldhulladékot nem lehet elhelyezni.

A sportpályák állapota megkívánja friss homok leterítését.

A fejlesztésekkel összefüggésben a strand belépődíjának emelése szükséges.

horgászturizmus fejlesztése

A part menti nádasokban szabálytalanul létesített horgász célú csónakkikötők vannak, melyek megszüntetése a nádas védelme érdekében szükséges. Ugyanakkor horgászkikötők számára a legális lehetőségek felkutatása, kimunkálása is feladat.

bakancsos turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások bővítése

A turistaútvonalak jelzése, találkozópontok, információs pontok kialakítása a gyalogos turisták számára is vonzó. Jó, ha a találkozó pontok egybe esnek a kerékpáros pihenőhelyekkel, parkolókkal, kikötővel, mert így intermodális csomópontként működhetnek.

szabadidős amatőr versenyek szervezése, színhelyek biztosítása

Szigligeten rendszeresen szerveznek nemzetközi petángx versenyeket. A sportpálya környékén állandó petángxpálya és hozzá tartozó kis lelátó kialakításával erősíteni lehet ezt a hagyományt.

3.3 Szálláshelyek és vendéglátóhelyek fejlesztése

a hagyományos tájszerkezethez illő szálláshely-szolgáltatás a borturizmushoz kapcsolódva

Igényes szálláshelyek kialakítása nem csak a meglévők fejlesztésével képzelhető el. A szőlészethez, borászathoz kapcsolódó borturizmus számára új szálláshelyek kialakítása is elképzelhető a szőlőhöz kapcsolódva. A szőlős-pincés kultúrtáj jellemző tulajdonsága, hogy hegyoldalakon felkúszó földeken úgy helyezkedik el, hogy alul található a pince, fölötte a szőlő, ami a hegy tetejét borító erdő széléig terjed. Az új szőlőtelepítések és a turizmussal is összefüggésbe hozható szőlészeti, borászati fejlesztések során erre figyelemmel kell tervezni. A szálláshely szolgáltatást kisebb épülettömegekbe a hagyományos tájszerkezettel összhangban kell elhelyezni. A helyi építési szabályzat erre tekintettel határozza meg az előírásokat.

a működő vendéglátóhelyek fejlesztése

A működő vendéglátóhelyek (Eszterházy Pince, Aranypatkó Vendéglő, Vár Kávézó, Paprika Vendéglő, Bakos Vendéglő, a Púpos Pince, Kikötő Étterem, Nádas borozó, Három Platán Étterem) jó hangulatú helyek, de környezeti és kínálati fejlesztésük folyamatos feladat elsősorban a tulajdonosnak. Az önkormányzat a közterületek folyamatos karbantartásával segíti a vállalkozások környezeti megjelenését, de a közterületet is érintő burkolás, növénytelepítés, bútorzat elhelyezése az önkormányzattal egyeztetett módon fejleszthető.

hiányzó vendéglátás pótlása

A vendéglátás területén még hiányzik pékség, cukrászda, reggeliző, kávézó bővebb választéka. Szakirányú találkozó, környéki verseny vagy bemutató szervezésével lehet inspirálni a vállalkozókat.

3.4 Elhanyagolt (közösségi célra hasznosítható), épületek működésbe hozása, bevonása a látogatott területek körébe

tárgyalás, együttműködés, településrendezési szerződés megkötése

Az önkormányzat lehetősége, hogy az elhanyagolt épületek (Várvendéglő a Lengyel kúriában; Gula istálló a Rákóczi utcában; műemlék almás pince 0153/14 hrsz a Hegyaljai úton; helyi védelem alatt álló Güns pince 730/5 hrsz) tulajdonosaival felvegye a kapcsolatot, tárgyalásokat kezdeményezzen, amelyek alkalmával megismeri a tulajdonosi szándékokat. A település érdekeivel összhangban lévő tulajdonosi szándékok megvalósítását településrendezési szerződés keretében intézkedés útján (pl.: megfelelő építési jog megadása) segíteni tudja.

4. A természeti környezethez és kulturális örökséghez alkalmazkodó helyi gazdaságfejlesztés

4.1 Hagyományos falusi gazdálkodás működése

méhészet lehetőségeinek biztosítása

Néhány magánvállalkozás foglalkozik méhekkel. A helyi építési szabályzatban a megfelelő építmények elhelyezésének lehetőségét biztosítani kell.

szőlőművelés, gyümölcstermesztés

A szőlő művelési ágú területeken szőlő, gyümölcsös művelési ágú területeken gyümölcsfák telepítése kívánatos. Az új telepítést ösztönzi, ha mellette a borturizmus vagy a gyümölcsfeldolgozás igényeinek megfelelő épületek elhelyezhetők az övezetben.

házi készítmények piaci lehetőségeinek felkutatása

A szőlő, gyümölcs, fűszernövény, stb. feldolgozásából származó házi készítmények megfelelő színvonalú csomagolással, helyi védjeggyel ellátva a település turisztikai termékének fontos részévé válhatnak. A frekvenciát turisztikai helyeken e termékek számára érdemes piaci lehetőséget teremteni.

heti piac működtetése

Az Eszterházy pince udvara alkalmas heti piac rendezésére. Itt a helyi termékek mellett nem helyi termelők áruai is megjelenhetnek, a helyi vásárlóknak is jó beszerzési lehetőséget biztosít.

hagyományos mesterségek termékeinek piaci lehetőség szervezése

A község gazdasági szerkezetében a legerősebb ágazat a turizmus, de a fenntarthatóság szempontjai szerint más területek fejlesztése is szükséges. Természetesen a hagyományos mesterségek termékei is összefüggésbe kerülnek a turisták által támasztott kereslettel, de feltétlenül a helyi lakosság kiszolgálását is kell, hogy jelentsék.

Kívánatos, hogy helyi vállalkozók hagyományos mesterségek termékeit, szolgáltatásait kínálják pl.: szabás-varrás, kosárfonás, hordókészítés, patkoló kovács-lakatos munkák, fazekas munkák stb.

A heti piac ezek számára is lehetőséget kínálna, de a faluban önállóan vagy közösen megnyitott üzletek is megjelenhetnek. Egy-egy speciális vásár rendezése is segítheti őket. Az önkormányzati vagyongazdálkodásban (ingatlanvásárlás, bérbeadás) fontos szempont a műhelynek alkalmas ingatlanok ilyen célú megszerzése, felkészítése.

falusi vendéglátás és egyedi házi termékek kínálatának összekapcsolása

A falusi vendéglátás helyszínének mindegyikének lehet olyan saját házi termék kínálata, ami megkülönbözteti, amiről nevezetessé válik, (pl. különleges házi szörp, sütemény, befőtt, szappan, kozmetikum, cserepes növény, stb) és amit nem csak a szállóvendégek élvezhetnek, hanem egy falusi termékek sétaútra felfűződve bárki számára elérhetők.

4.2 Környezetbe illeszkedő ipar, gazdasági tevékenység megtelepedése

nádüzem fejlesztése

A nád tetőfedésként való alkalmazása az Ófaluban településképi követelményként jelenik meg, de az egész belterületen ajánlott megoldás. Az alkalmas nád kinyeréséhez azonban megfelelő módon kell a nádat vágni, a levágott nádat kezelni, előkészíteni. Ehhez a nádüzem épületeinek felújítása, korszerűsítése is hozzájárulhat. A magántulajdonban lévő ingatlan fejlesztését az önkormányzat a település érdekeit nem sértő intézkedés útján segítheti.

szeszfőzde fejlesztése

A magántulajdonban lévő szeszfőzde jelenleg nem működik. A szeszfőzés a gyümölcsstermesztés fejlődésével megújulhat, de a valamikori malomépület felújítása még inkább kívánatos lenne. Az ingatlan fejlesztését az önkormányzat a település érdekeit nem sértő intézkedés útján segítheti.

a „plasztik mentes falu” mozgalom bevezetése

Környezetvédelmi szempontból előnyös és a látogatók érdeklődését felkeltő mozgalom lehet, a plasztik mentességre való törekvés. Minden olyan mozzanat, amivel a műanyag szatyrok, zacskók, palackok kizáródnak a használatból támogatja ezt az elképzelést. Ilyen lehet:

Házi szörpök árusítása üvegpalackban, vagy kimérése a vevő által hozott üvegbe. A falunak saját betétdíjas palackja, bögréje, pohara lehet, amit a falu területén bármelyik vendéglátóhelyen vagy üzletben használatba lehet venni, elvinni majd máshol visszaváltani.

Az üzletekben általános követelmény lehet, hogy ne műanyag csomagolást adjanak, hanem papír vagy textil zacskóba, ívbe csomagolják a portékát.

tájékoztató, bemutatkozó, találkozó rendezvények szervezése

Az önkormányzat szervező munkáján sok múlik. A kívánatos gazdasági tevékenységek (szőlő és gyümölcsfeldolgozás, kézműves tevékenységek, gasztronómia, művészeti tevékenység, nádazás, stb.) fejlesztését az önkormányzat olyan rendezvények szervezésével tudja segíteni, amelyekhez a helyszínt, az esemény meghirdetését, a szervező munkát biztosítja.

4.3 vállalkozások támogatása

a turizmusban érdekelt nem helyi vállalkozásokban a helyi munkaerő alkalmazása, alvállalkozóként való beépülése

A nem helyi vállalkozások letelepedése során az önkormányzat szintén a szervező munkájával tudja elősegíteni azt, hogy a vállalkozások a helyi munkaerőt megtalálják. Esetleg valameddig adókedvezménnyel ösztönözheti a munkaadót arra, hogy helyi munkaerőt alkalmazzon.

távmunka lehetőségeinek elősegítése (internet, wifi fejlesztések)

A község területén a mindenütt elérhető biztonságos internet- és mobiltelefon-szolgáltatás alapvető feltétele annak, hogy otthoni munkavégzésre tudjon valaki vállalkozni.

A turisztikai fejlesztésekhez kapcsolódó igény az ingyenes WIFI kapcsolat rendelkezésre állása is valamennyi intézménynél, turisztikai központnál.

5. A közművek és a közlekedés fejlesztése

5.1 ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetés fejlesztése, korszerűsítése

ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetés fejlesztése esetén együttes kiépítés

Szigligeten a vezetékes ivóvíz a beépítésre szánt területek túlnyomó többségében kiépített, többnyire a szennyvízcsatorna-hálózattal együtt. Az ivóvíz hálózat bármilyen fejlesztését, kiterjesztését csak a szennyvízcsatorna-hálózat egyidejű kiépítése mellett szabad engedni a továbbiakban.

szennyvízelvezető csatorna kiépítése a Ciframajorban

A szennyvízelvezető hálózat a belterületen kiépített, de a külterületen fekvő, beépítésre szánt lakó és gazdasági terület Ciframajor területén nincs ellátva szennyvízcsatornával. Szigliget a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, nyílt karszton fekszik, valamint közvetlen Balaton parti település, ahol a Balaton vízminőség védelmére a szennyvíz közcsatornás elvezetésének és kezelésének megoldása kiemelt feladat. Elsődlegesen azokon az utcákon, utcaszakaszokon, ahol közüzemű vízvezeték már üzemel kell a szennyvízgyűjtő hálózat kiépítését megoldani, ezt követően a vízhálózat és szennyvízgyűjtő hálózat fejlesztése, csak egyidejű beruházással valósítható meg.

A Ciframajor és környezete fejlesztése mind a szennyvízhálózat kiépítése, mind a beépítettség növelése, stb. esetén régészeti érdeket érint, a megelőző feltárás költségeit figyelembe kell venni a tervezésnél.

5.2 Csapadékvíz elvezetés fejlesztése

belterületi csapadékvíz elvezetés hálózatos kiépítése

A csapadékvíz elvezetés Ófalutól a nádüzemig megoldott. A Réhelyi út mentén az Antalhegyi úttól a kikötőig terv készült, de a kiépítéshez pályázati forrást keres az önkormányzat. A kikötőtől a nádüzemig még terv készítése is szükséges.

A csapadékvíz elvezetés kialakítását alapvetően befolyásolja, hogy az 1 m-es Balaton üzemi vízszint helyett most 1,20 m-es a vízállás, ezért a mélyebb fekvésű területeken előfordul tartósabb vízállás.

A belterület szűkebb utcáiban a vízvezetés vápásan van kialakítva, de sok helyen a továbbvezetéshez nincs megfelelő befogadó.

Egyes utcákban az árkokat betemették, de vannak utcák, utca szakaszok, ahol még nem oldották meg a csapadékvíz elvezetését.

A szélsőséges csapadékesemények hatásaitól elsődlegesen az épített környezet védelmének megoldása szükséges. Erre megfelelő műszaki megoldást a helyi vízviisszatartás kiépítése tud nyújtani, amely telek szinten a burkoltság változással járó többlet csapadékvíz mennyisége függvényében, telken belül megvalósítandó záportároló

beruházással és üzemeltetéssel, a csapadékvíz tovább szállítási útvonalának többlet terhelését tudja megakadályozni.

5.3 Villamos energia ellátás fejlesztése, föld alá helyezése

belterületen, elsősorban az értékvédelemmel érintett területeken a föld felett üzemelő hálózatok föld alá helyezése

A villamosenergia ellátás vonatkozásában a hálózatfejlesztési igények elsődlegesen a fektetési módot érintik. A megfogalmazott igény elsőként az Ófalu területén üzemelő kiefeszültségű elosztó hálózatok föld alá telepítése, s ehhez kapcsolódóan az utcák közvilágításának az átépítése, tápkábel hálózattal és önálló lámpatestek alkalmazásával. Ez a fejlesztés régészeti szakfelügyelet mellett valósulhat meg.

meglévő hálózat karbantartása

A jelenleg oszlopokon haladó kiefeszültségű hálózatok település szintű rekonstrukciós igényeivel is számolni kell különösen a szélsőséges időjárásra való felkészülés érdekében.

közvilágítás fejlesztése

A közvilágítás település szintű fejlesztése a község távlati megjelenését, arculatát befolyásolja, ezzel kiemelt feladattá válik.

5.4 Telekommunikáció fejlesztése

kábeles internethálózat fejlesztése

A település fejlesztéséhez a jól kiépített informatikai rendszer elengedhetetlen igény, különösen a jelenlegi, viszonylag kisebb ellátottságra tekintettel. Figyelembe kell venni, hogy a falu történelmi múltja fontossá teszi, hogy a fejlesztés elsődlegesen föld alatti, vezetékes hálózatépítéssel valósuljon meg.

települési ingyenes wifi szolgáltatás bővítése

A turisztikai fejlesztésekhez kapcsolódó igény az ingyenes WIFI kapcsolat rendelkezésre állása valamennyi intézménynél, turisztikai központnál.

5.5 Közlekedési problémák megoldása

parkoló területek kijelölése, parkolás szabályozása

Szigliget látogatottsága meghaladja a település fizikai léptékét, a faluba érkező gépkocsik elhelyezése nagy problémát jelent, mind közlekedési, mind településképi és értékvédelmi szempontból. A frekvenciált helyeken nincs megfelelő méretű parkoló és a kialakítására sincs lehetőség. Ki lehet viszont használni azt, hogy a faluban két bekötő úton lehet csak bejutni, egyértelmű a bejáratok helye. A település Badacsonytördemic felőli bejáratának környezetében a természetvédelmi érintettség miatt parkoló kialakítására nincs lehetőség. A Ciframajorral szemben lévő bejárat közelében szükséges a parkolás számára megfelelő helyet találni, kijelölni, majd ki is alakítani.

e-busz

Távlati vízió szerint a település bejáratainál kialakított parkolás esetén a látogatók az autójukat lerakják, gépjárművel nem jöhetnek be, hanem sűrű kisbusz járat szállítja a vendégeket a turisztikai fontosságú helyszínekre.

5.6 Úthálózat fejlesztése, korszerűsítése

régi út életre keltése

Szigliget valamikori bejárata a Hegymagas felől érkező úttal szemben nyílt és a mai Eszterházy pince mellett érkezett meg a falu keleti végéhez. Ennek az útnak a felújítása és a 71-es út mentén a Balatoni Bringakörút mellett parkolóhely kialakítása segítené a látogató turizmussal összefüggő parkolási gondok megoldását.

Ciframajortól járda be a faluba

A Ciframajorral szemben jelenleg parkolóként használt ligetes területtől a faluba besétálók számára gyalogos járda kiépítése szükséges.

Réhelyi út mentén járda és kerékpárút

A Réhelyi út mentén a járda több lépésben való megvalósítása tervezett.

A strandot az avasi templomrommal összekötő kerékpárútnak a szabályozási terven való megjelenítése megtörtént, pályázati pénz elnyerése esetén ez a településen belüli kerékpárút-szakasz megépülhet.

járdaépítések, útfelújítások

A Szabadság utcában a járda felújítása szükséges.

A Dózsa György utcában az ivóvíz vezeték cseréjét követően, a Rókarántói úton a jelenleg beépülő utolsó üres telken az építkezés befejezését követően az úttest aszfaltozása tervezett.

5.7 Kerékpárút hálózat fejlesztése

a Tapolca-Szigliget kerékpárút

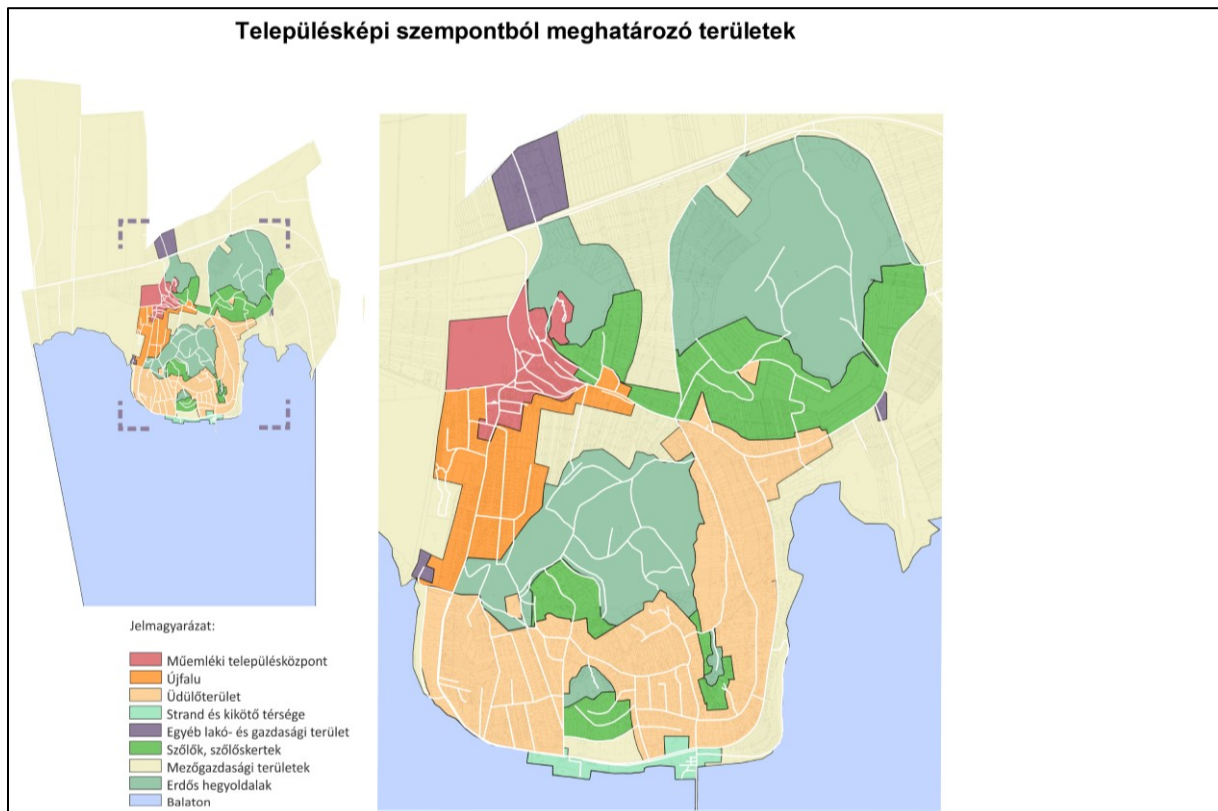
A Balatoni Bringakörúthoz kapcsolódik az országos kerékpárút törzshálózat tervezett elemeként a Tapolca-Szigliget kerékpárút. Kiépítése az érintett négy település, Tapolca, Raposka, Hegymagas és Szigliget összefogásával, pályázaton elnyert támogatással valósítható meg.

a Balatoni Bringakörúthoz való csatlakozás települési hálózat kijelölésével

A Bringakörúttól délre, a Tapolca-patak nyugati oldalán csatlakozó települési kerékpárút van kijelölve, amely az Alkotóház kerítésével átellenben haladva a hídon áthozva egészen a Patak utcáig eljut, ezzel biztosítva a település közvetlen bekapcsolását a kerékpárút-hálózatba. További lépésként a kerékpárút folytatható a strand irányában, majd összekapcsolódhat a Réhelyi út mentén kijelölt helyi kerékpárúttal. Az avasi templomromtól a kijelölt helyi kerékpárút újra kikerkezik a Balatoni Bringakörúthoz. A helyi hálózat kiépítése több lépésben tud megvalósulni.

II.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Szigliget területét a Településkép védelméről szóló a 19/2017 (XII.27.) önkormányzati rendelet 2. melléklete településképi szempontból meghatározó területekre osztotta fel az alábbiak szerint:

A fejlesztési célok területi csoportosításának jól megfelel a településképi szempontú településrész lehatárolás, ezért az alábbiakban ennek megfelelő területi csoportosításban láthatók a fejlesztési témakörök.

A település egészét érintő területi jellegű fejlesztési célok:

- a tájkép védelme, kultúrtáj alakítása
- a település arculatának megőrzése, harmonikus fejlesztése
- zöldterületek, zöldfelületek fejlesztése
- szálláshelyek és vendéglátó helyek fejlesztése
- hagyományos falusi gazdálkodás működése
- a „plasztik mentes falu” mozgalom bevezetése
- falusi vendéglátás és egyedi házi termékek kínálatának összekapcsolása
- környezethez illeszkedő ipar, gazdasági tevékenység megtelepedése
- csapadékvíz elvezetés fejlesztése
- kerékpárút hálózat fejlesztése
- ivóutak kialakítása

Az egyes településrészeket érintő területi jellegű fejlesztési célok:

Műemléki településközpont

- polgárőrség és körzeti megbízott számára iroda kialakítása
- a „majori” vendégház környékén „pajta színtér” kialakítása
- belterületi csapadékvíz elvezetés hálózatos kiépítése

Újfalu

- iskola, óvoda felújítása, korszerűsítése
- tornaterem, ami egyben rendezvényteremként is szolgál
- felnőtt játszótér, fitness park
- falusi vendéglátás, magánszállások, kis szállásadók számának és minőségének növelése
- a Balatoni Bringakörúthoz való csatlakozás települési hálózat kijelölésével
- belterületi csapadékvíz elvezetés hálózatos kiépítése
- evezős kikötő fejlesztése

Üdülőterület

- lakó rendeltetés megengedésének kiterjesztése az üdülőövezetekben
- kulturális célú épület az avasi templomromnál
- tájképvédelmi okok miatt a telken belüli be nem építhető területek kijelölésének szigorú fenntartása
- sétány
- falusi vendéglátás, magánszállások, kis szállásadók számának és minőségének növelése
- a Balatoni Bringakörúthoz való csatlakozás települési hálózat kijelölésével
- belterületi csapadékvíz elvezetés hálózatos kiépítése

Strand és kikötő térsége

- kiállító tér a kikötőnél (sajkás kiállítás)
- kikötő melletti közpark
- kerékpáros pihenőhely kialakítása

Egyéb lakó és gazdasági terület

- nádüzem fejlesztése
- szeszfőzde fejlesztése
- szennyvízelvezető csatorna kiépítése a Ciframajorig

Szőlők, szőlőskertek

- szőlős pincés kultúrtáj szerkezetének védelme, fenntartása
- külterületeken lakókocsik, lakóautók használatának tiltása
- a hagyományos tájszerkezethez illő szálláshely-szolgáltatás a borturizmushoz kapcsolódva

Mezőgazdasági területek

- külterületeken lakókocsik, lakóautók használatának tiltása
- Tapolca-Szigliget kerékpárút
- kerékpáros pihenőhely kialakítása
- szennyvízelvezető csatorna kiépítése a Ciframajorig
- régi út életre keltése

Erdős hegyoldalak

- a természeti környezet fenntartása

Balaton

- kikötő fejlesztése

III. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

III.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Társadalmi adatok

Szigligeten 1970-ig folyamatos lakosságszám-növekedés volt a jellemző, 1970-től azonban erősen megfordult a tendencia és az országos átlagnál nagyobb ütemben csökkent a falu népessége. 2017-ben 805 fő volt a lakónépesség száma.

Szigliget népességében az országhoz hasonlóan az elöregedés problémája erősödik: alacsony a kisgyermek, gyermekek aránya az idősödő korosztályhoz képest, különösen a nőkhöz képest. Az elöregedés egyik tipikus oka a fiatalok alacsony családvállalási hajlandósága.

Amikor a vándorlási egyenleg nem ellensúlyoz kellőképp, a falu népességszáma csökken. 2005-től 2014-ig bezárólag a szaporulat szinte mindig alul maradt a fogyásnak, de a bevándorlásnak köszönhetően 2012-ben és 2015-ben nőtt a népesség.

A Szigligetről való elvándorlás a 20-35 év közötti korosztályra jellemző, kielégítő munkalehetőségek hiányában, a bevándorlók számát pedig inkább az idősödő nyugdíjas korosztály teszi ki, akik állandó nyaralótulajdonosként élnek Szigligeten.

A falu korösszetételét vizsgálva kijelenthető, hogy a népesség öregedő struktúrájú, viszonylag magas az idős, 60 év feletti népesség aránya, amely a lakosságszám egynegyedét teszi ki. A 100 fiatalra vetített idősek száma 2015-ben 526 fő volt, ami jelentősen magasabb, mint a járási és megyei átlagos értékek.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 92,9%-a magyarnak, 4,3% németnek, 0,2% szerbnek mondta magát. A felekezeti megoszlás is elég egyöntetű: római katolikus 68,9%, református 3,3%, evangélikus 1,2%, izraelita 0,2%, görögkatolikus 0,1%, felekezeten kívüli 6,9% és 18,5% nem nyilatkozott.

A 2011-es népszámlálás adatai alapján megállapítható, hogy Szigliget lakossága mind nemzetiségi, mind vallási szempontból lényegében egyöntetű: római katolikus magyarok lakják a falut. A község honlapján található bemutatkozó alapján még hozzá lehet tenni, hogy semmilyen párt vagy alapszervezet sincs bejegyezve. Ezek szerint az állandó lakosság körében erőteljes megosztó különbségek nincsenek. Nem alakult olyan társadalmi rétegződés, amely olyan térbeli, területi elrendeződést is mutatna, ami már elhatárolódást is okoz. Sem szegregált terület, sem szegregációval veszélyeztetett terület nem fordul elő a faluban. A falu társadalmának együttműködést jelzi, hogy többféle egyesület, civil szervezet is működik a faluban.

A település történeti és kulturális adottságai túlmutatnak a helyi identitás ápolásának keretein: Szigligetnek országos szintű, a nemzeti identitástudatot erősítő feladta és szerepköre is van.

Gazdasági adatok

Szigligeten jelentősebb gazdasági, ipari tevékenység nem található (szerencsére), de kiemelkedően gazdag természeti és örökségi értékei sajátos lehetőségeket kínálnak a településnek a természetjáró, rekreációs és kulturális idegenforgalom területén.

Az idegenforgalom alapját képező adottságokat a község intézkedései régóta védik, de országos szintű szabályozások is a táji, természeti és örökségi kincsek védelmet célozzák ezen a kiemelt jelentőségű helyen.

A védelem ugyanakkor korlátozást is jelent. A gazdasági szempontú fejlesztéseket körültekintő módon, a helyi adottságokat érzékenyen figyelő megoldásokban kell keresni, az idegenforgalom mellett esetleg más területeken is.

A községben működő gazdasági tevékenységek között a szálláshely szolgáltatás és a vendéglátás tölt be vezető szerepet. 139 szálláshelyen összesen 963 ágy áll rendelkezésre, és nyáron összesen 2079 vendéglátó székre tudnak vendéget leültetni.

A szállás- és vendéglátóhelyek számának növelése csak korlátozott mértékben lehet cél, a minőségi kínálat fejlesztése azonban feltétlenül szükséges. A turisztikai kínálat szélesítése az egyszerű, olcsó szálláshelytől és vendéglátástól a különleges, tematikus (borturizmus, kerékpáros turizmus, művésztelep, exkluzív társasági alkalmak) igényes szolgáltatásig, gazdaságilag felfelé húzó irány lehet.

Környezeti adatok

Szigliget három nagyobb halomcsoportból áll, amelyek lejtői, az itt található bazalttufának köszönhetően kiváló szőlő-termőhelyek. A 19. századik a Balaton szabályozásáig ezeket a halmokat körbevette a víz. Szigliget területének csak negyedrésze áll művelés alatt, a többi nádas, vizenyős rét, legelő és erdő. A vizenyős síkságokat több patak szeli át.

Országosan védett természeti értékei a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területéhez tartoznak. Fokozottan védett természeti területek a Várhegyen és a Hálás tetőn találhatóak.

A falu csatornázása megállította, illetve nagymértékben csökkentette a nitrát talajvízbe, karsztvízbe és a Balatonba jutását. A szántóföldi növénytermesztés csak a település kis részén folyik, a nagyüzemi állattartás pedig nincs is jelen a településen, így a mezőgazdaságból származó szennyező anyagok nem jelentősek. A településen és környékén lévő erdők, valamint csekély autóforgalom lehetővé teszi a levegő tisztaságát.

A megfelelő gondozás hiányában a legelőkön, nem kívánatos allergén fajok is megjelentek, amelyek egészségügyi problémákat okozhatnak.

Az élőhelyek és a természetes vegetáció is veszélybe kerülhet, amennyiben az agresszíven terjedő, idegenhonos növényfajokat nem szorítják vissza.

A külterület területhasználata a világörökségi védelemre is javasolt balaton-felvidéki kultúrtájra jellemző szerkezetet őrzi. A hirtelen kiemelkedő hegyek szőlővel és feljebb erdővel borított tájképi látványát a felkúszó beépítésektől meg kell védeni, a településrendezési eszközökben évtizedek óta következetesen meghatározott tájképvédelmet folyamatosan érvényben kell tartani.

Szlömösödő, degradálódott területek nincsenek.

Szigliget eddig sikeresen elkerülte a feltűnően idegen építési szokások megtelepedését (eltekintve az üdülőterületen látható néhány kivételtől). Nem is szabad megengedni, hogy mediterrán típusú vagy egyéb sajátos divatnak hódoló, hivalkodó épületek jelenjenek meg ebben a különlegesen értékes és karakteres tájban.

Szigligeten a lakófunkción kívül jelentős üdülő és elszórtan intézmény, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltató funkciók találhatóak. Kevés üzemi és gazdasági épület van. Az intézményi funkciók a központban és a szerepüknek megfelelő helyeken fekszenek.

Az üdülőterületekkel kapcsolatosan felmerül az a probléma, hogy mindenütt szép számban vannak lakóépületek is, viszont kereskedelem vagy szolgáltatás szempontjából a terület meglehetősen ellátatlan.

III.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A településszerkezetet érintő kiterjedt területhasználati változások Szigliget területén a többféle vonatkozású és magas szintű védelmek miatt (természetvédelem, tájvédelem, környezetvédelem, örökségvédelem) erőteljesen korlátozott, de jelentős új beépítésre szánt terület kijelölése nem is tervezett.

Szigliget térségi közlekedési kapcsolatai jók, a település jól megközelíthető közúton anélkül, hogy az átmenő forgalom káros hatásait is el kellene szenvednie. Közvetlenül ugyan nem érinti vasútvonal, de a keleti és nyugati szomszédságban haladó vasútvonalak, az azokon lévő állomások jó vasúti kapcsolatot biztosítanak, amit a várható vasúti fejlesztések tovább javítanak majd. A Balatoni Bringakörút teljes kiépítése, és majd a Szigliget-Tapolca országos kerékpárút megvalósítása a kerékpár-hálózati kapcsolatok számára fontos, várható fejlesztések. A vízi közlekedés terén egyelőre Szigligetnek, mint vitorlásokötőnek fontos a szerepe. A Fonyód térsége – Badacsonytomaj térsége közé tervezett kompátkelés a vízi közlekedési kapcsolatokat is jelentősen bővítheti majd. A helyi úthálózat esetében a természeti és épített adottságok nehezítik a közlekedési igényeknek, és előírásoknak megfelelő kialakítást, ezek összehangolása, kompromisszumos megoldás megtalálása a feladat. Szigliget valamikori bejárata a Hegymagas felől érkező úttal szemben nyílt és a mai Eszterházy pince mellett érkezett meg a falu keleti végéhez. Ennek az útnak az életre keltéséhez a településrendezési eszközökben is biztosítani kell a lehetőséget.

A közparkolók létesítésekor a környezetbe illesztésre is hangsúlyt kell fektetni.

A település közműellátottsága kedvező, a felszíni vízrendezés területén vannak jelentősebb hiányok, amelyek fejlesztést igényelnek.

A klímaváltozás okozta szélsőséges időjárás, a nagyobb csapadékesemények és az általános felmelegedés előfordulása mellett is az élıhetőség fenntartása a közműellátással szemben új igényeket támaszt. A rövid idő alatt nagy intenzitású záporok veszélyeztetik az épített környezetet és a természeti környezetet, különösen a szőlőgazdálkodási területeket, amelynek vízrendezése egyrészt a nagy záporok levezetése szempontjából másrészt a szükséges vízvizsszatartás szempontjából is nagyon fontos feladat.

A kedvező közműellátottság mellett közműfejlesztési feladatok a közműfektetés módját érintően jelentkeznek. A jellemző föld felett üzemelő villamosenergia- és vezetékes elektronikus hírközlési elosztóhálózatok helyfoglalásukkal a klímaváltozás hatáskompenzálását szolgáló fasortelepítés lehetőségét korlátozzák és az üzembiztosabb szolgáltatás érdekében hosszabb távú célként figyelembe veendő a hálózatok föld alá történő telepítési igénye.

A közbiztonság érzetét javítja a megfelelően kiépített közvilágítás, amely Szigligeten csak az előírt közlekedésbiztonságot szolgálja. A vagyonvédelem, az arculatalakítás és a társadalmi közérzet javítására is a közvilágítás mennyiségi és minőségi fejlesztése szükséges.

III.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Tájhasználat, településszerkezet

A Balaton-felvidék nagyon régóta önálló egységként szerepel a köztudatban, harmóniája a természet és az emberi tevékenység együttműködésének eredménye. A térségben található különleges geológiai képződmények, a tanúhegyek, a növényzet és köztük a szőlőterületek, a pincék valamint a települések igen jellegzetes tájképet alkotnak.

A parti zóna a maga mocsár- és láprétejeivel, magassásos és nádas zónájával a tó természetes tartozéka, annak legérzékenyebb és legkevésbé terhelhető része, amelynek védelmét, megőrzését a településpolitikában és a partvonal-védelem területén kiemelt figyelemmel kell kísérni. A legértékesebbek a természetes partszakaszok, amelyet fokozatosan óvni kell.

A település vonzerejét a Balaton partja jelenti, így az fokozott használatnak van kitéve, mind a helyiek, mind az üdülő tulajdonosok, mind az idelátogatók használni, élvezni szeretnék.

A szigligeti táj karakteres lejtőmeredekségi és talajminőségi adottságokhoz igazodó szőlőműveléses tájszerkezete jellegzetes, meghatározó volt. A tájszerkezet fennmaradása, megtartása azonban nagyban függ az emberi tevékenységtől. Az elaprózódott birtokszerkezet, az elvándorlás, a hagyományos paraszti életforma megszűnése nyomot hagy a tájszerkezeten. Ma már nagyrészt megszűnt a kézműves szőlőművelés, helyette a kisméretű szőlőkben megindult a cserjésedés, fás területek kialakulása. Nagyobb összefüggő szőlőterület az Antal-hegy déli oldalán található. A Hálástető keleti és déli területeit a beépítések uralják. A Rókarántó magaslat és a Kamonkő környezetében még jellemző a hagyományos tájhasználat, szőlőművelés, de a szőlőterületek aljában már üdülő és lakóházak épültek. A Királyné szoknyája magaslat déli oldalán a beépítések nem jellemzőek, így itt lehetőség lenne a hagyományos tájszerkezet kialakítására.

Szigliget különböző területhasználatainak kialakulását, kiterjedését a domborzat, hirtelen emelkedő tanúhegyek, a Balaton partvonala és a patakok, vízfolyások határozták meg. A beépített települési területek egyrészt a történeti kikötőhelynél, az avasi templom környékén, valamint a várhoz kapcsolódó hajdani kiszolgáló falu területén alakultak ki, majd e két csomópont között patkó alakban körülfolyták a félsziget hegyeit a Balaton partjához közeli sávban és a benyúló völgyekben. A 20. század utolsó évtizedeinek terjeszkedő beépítései idején a településrendezési tervek tudatos korlátozó eszközei akadályozták meg a lakó- és üdülőterületeknek illetve a felnyúló teleken belül a beépítéseknek a hegyoldalakra való felkúszását.

A tájkép, tájszerkezet és hagyományos tájhasználat védelme érdekében

- művelési ág megváltoztatása csak az adottságoknak megfelelő tájkarakter kialakítása, a tájkarakter erősítése céljából lehet,
- a látványvédelemre (kilátás, rálátás) kiemelten figyelni kell,
- a tájképvédelmi szempontból nélkülözhetetlen mezővédő, útvédő fásításokat a mezőgazdasági területeken (meglévő vagy tervezett) a településrendezési eszközökben szerepeltetni kell.

Természeti értékek

Szigliget teljes közigazgatási területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Park országos védelem alatt álló természeti területe. Szigliget területét érintik tovább az alábbi természetvédelmi lehatárolások:

- Országosan védett és fokozottan védett természeti területek
- Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű (Natura 2000) területeket, ezen belül a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek és a különleges madárvédelmi területek
- Balatonfelvidéki Nemzeti Park Érzékeny természeti területei
- Országos Ökológiai Hálózat magterülete és pufferterülete
- OTTrT Tájképvédelmi terület övezete
- BKÜTrT Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park adatszolgáltatása szerint 69 db egyedi tájérték található Szigligeten.

Világörökség, műemléki védelem és helyi értékvédelem

A „Balaton-felvidéki kultúrtáj ” Világörökségi Várományos Helyszín. A Balaton-felvidéki kultúrtáj a Tihanyi-félsziget, a Tapolcai- és a Káli-medence településeit, a Hévízi-tó természetvédelmi területét, Balatonfüred műemléki jelentőségű területét illetve a keszthelyi Festetics kastélyt, és a kastélypark területét foglalja magában. Szigliget egy a Tapolcai-medence területe által érintett települések közül.

A terület kiemelt értékeket hordozó területeinek meghatározó, közös alapja a több-millió éves földtörténeti múlt, amely vulkáni működéssel is együtt járó folyamataival és azok utóhatásaival (Pl.: gyógyhatású melegvizek és ásványvízforrások) hozta létre a változatos, mégis harmonikus egységet alkotó tájat. A területen megjelenő ember az őskortól napjainkig a földfelszín adottságaihoz alkalmazkodva használta, formálta ezt a tájat (mezőgazdaság, halászat, szőlőművelés, bazaltbányászat, (gyógy-) fürdő kultúra), amely az itt élő népek – köztük kelták, rómaiak, szlávok és magyarok – által megvalósított kulturális és kommunikációs kölcsönhatások nyomán vált kiemelkedő jelentőségű kultúrtájává.

Szigligeten országos területi védelem alá eső településrészek találhatóak:

- az avasi templomromhoz és a várhoz határozattal kijelölt műemléki környezet tartozik,
- Szigliget történeti településmagja, az Öregfalu a településkép szempontjából jelentős objektumok műemléki jelentőségű területe. A műemléki jelentőségű terület egy több-centrumú építészeti és táji együttes értékeinek egyöntetű védelmét szolgálja.

A település legjelentősebb ismert épített örökségi értékei egyedi műemléki védelem alatt állnak. 40 db műemlék és 49 db nyilvántartott műemléki érték található Szigliget területén.

A helyi értékvédelem kiemelten fontos feladata a műemlék- és a helyi építészeti örökség védelme egymásra épülő kapcsolatának biztosítása, az általános környezetkultúra, építészeti kultúra szemléletformáló terjesztésének és az erre való nevelésének a támogatása.

A helyi védelem alá vont épületek jórészt a település népi építészeti örökségéből kerülnek ki (lakóházak, prэшázak, pincék), de a helyiek számára fontos emlékké Farkas István festő háza – ma Villa Kabala néven étteremként működő épület - és az üdülőkultúrát képviselő MEDOSZ Hotel is védettséget kapott.

A helyi védett objektumok - szobrok, emlékművek – a település identitásának, közös emlékezetének kifejezőeszközei. A védelem alá vont kőkeresztek közül több már a 18. századi térképeken is feltűnik, így régiségértékük megkérdőjelezhetetlen, de egyben a település vallási hovatartozásáról is tudósítanak.

A helyi értékvédelmi területként lehatárolt Hálás-tető alatti településrészen több műemléki és helyi védelem alá vont préház helyezkedik el. Bár a terület épületállományának jó része megújult, a beépítés őrzi a történeti arányokat, a Réhelyi út felől harmonikus látványt nyújtva.

Régészeti értékek

A község határában lévő bronzkori, római kori és Árpád-kori emlékek kutatása a XX. század első felétől zajlott, bár hitelesítő ásatás eddig csak az avasi templom és a vár területén történt. Az örökségvédelmi nyilvántartás szerint Szigliget határában 13 darab azonosított régészeti lelőhely ismert, ezt egészíti ki a 2018. őszén terepbejárás során észlelt régészeti lelőhely a Réhelyi út mellett. Az ismert lelőhelyek többsége részben vagy teljesen ma zártkerti illetve belterületbe vont beépített területek, mely területhasználat jelentős mértékben beavatkozást jelentett a lelőhelyek állapotába, több régészeti jelenség véglegesen elpusztulhatott pl. a korábbi szőlőművelés, építkezések során.

Az örökségvédelmi hatástanulmányban megfogalmazott értékvédelmi terv szerint kell meghatározni az örökségvédelemmel érintett területekre vonatkozó településfejlesztési és településrendezési eszközöket. Az egyetemes, az országos, valamint helyi védettségű települési örökség fennmaradása érdekében törekedni kell az ismert régészeti lelőhelyek állagmegóvason túlmenő védelmére, bemutatathatóvá tételére, az egyes örökségi elemek komplexebb kínálatba történő felfűzésére, megközelíthetőségük javítására.

A régészeti lelőhelyek védelmében jelentős szerepet játszhat a téma iránt érzékeny helyi lakosság, ezért törekedni kell arra, hogy minél szélesebb tájékoztatással, folyamatos kommunikációval bevonásra kerüljenek.

IV. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

IV.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Az átfogó célok megvalósítását az alábbi intézkedések segítik:

A helyi szolgáltatások, ellátások körének bővítése

- egyeztetések az intézményvezetőkkel igényekről, problémákról
- a kereskedelem minőségének emelése érdekében tárgyalások az üzlettulajdonosokkal
- színvonalas közszolgáltatás folytonossága
- óvodai, iskolai ellátások, oktatás minőségi fejlesztése
- polgárőrség és körzeti megbízotti szolgálat fejlesztése
- falusi turizmus támogatása
- helyi közösségek erősítése

Az alulhasznosított területek, épületek bevonása a falu és a turizmus életébe

- településrendezési szerződések megkötése a használatunk kívüli és alulhasznosított épületek tulajdonosaival
- geodéziai felmérések megrendelése

A turizmus fogadásának minőségi fejlesztése

- közterület alakítási tervek készíttetése
- járda program
- homlokzat-felújítási program
- zöldfelületek gondozása, beültetése
- településképi véleményezés
- falusi turizmus támogatása

Harmonikus együttélés a táji, természeti, épített és régészeti értékekkel

- természetvédelem népszerűsítése, értékek megismertetése
- a településszerkezethez és a település léptékéhez igazodó területi fejlesztések
- helyi építési szokások, hagyományos településképhez illő építési karakter tudatosítása
- településképi véleményezés
- tájba illő növényfajok telepítésnek támogatása, tájidegen fajok távol tartása
- illegális hulladéklerakás megakadályozása, hulladékgyűjtés megszervezése
- környezettudatos szemlélet népszerűsítése, oktatása
- közterületek karbantartása, beültetések megszervezése
- odafigyelés az megbolygatott területek esetleg előkerülő régészeti értékekre
- helyi lakosság bevonása a régészeti lelőhelyek védelmébe tájékoztatással, folyamatos kommunikációval

A természeti környezethez és kulturális örökséghez alkalmazkodó helyi gazdaságfejlesztés

- helyi vállalkozások támogatása, előnyben részesítése
- öko-bio gazdaságok előnyben részesítése, környezetbarát módszerek támogatása
- szőlő-, bor- és gyümölcskultúra fejlesztése
- helyi termékek támogatása, helyi termelői piac fejlesztése
- a faluba vonzandó tevékenységek képviselőinek felkutatása, megszólítása
- konferenciák, versenyek szervezése

A közművek és a közlekedés fejlesztése

- felszíni vízrendezéshez szükséges tervek elkészíttetése
- szennyvízcsatorna hálózatra való teljes körű rákötés szorgalmazása, ellenőrzés, szankcionálás, magas talajterhelési díj megállapítása
- energiatakarékosságra való nevelés erősítése, megújuló energiák hasznosításával kapcsolatban a településképi szempontok ismertetése

Helyi és térségi kapcsolati hálók megerősítése

- a kapcsolatokkal foglalkozó önkormányzati személy alkalmazása
- együttműködés a TDM szervezettel
- a rendezvényszervezés

IV.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepció a készítését megelőzően elkészített megalapozó vizsgálat adataira támaszkodik. Az adatok változásait figyelemmel kell kísérni, a megalapozó vizsgálat alapján az e célra külön megtervezett módszer alkalmazásával és a kiválasztott **adatkészlet frissítésével** kell elvégezni nyomon követést.

Az adatok frissítésével párhuzamosan a **koncepció célkitűzéseit is felül kell vizsgálni** és a megvalósítási folyamat eredményeinek, és a kiinduló adatok, lehetőségek illetve az akadályok megváltozásának figyelembe vételével módosítani, korrigálni szükséges őket.

Az adatok frissítését és a célkitűzések korrekcióját két évente javasolt elvégezni. Az önkormányzat a megvalósított célok kiértékelése, a lakossági visszajelzések, fórumok véleményei valamint a magasabb szintű fejlesztési stratégiák és tervek figyelemmel kísérése révén is támaszt nyer a koncepció módosításához.

A hatályos jogszabály értelmében a településfejlesztési koncepciót legalább 10 évente, de igény szerint hamarabb is, teljes felülvizsgálat alá kell vonni.